

СТАНОВИЩЕ

ОТ

Проф. д-р Риналдо Савов Шишков, д.м.н

МУ „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна
Катедра „Психиатрия и медицинска психология“

Относно: Конкурс за доцент в област на висшето образование 7. **Здравеопазване и спорт; 7.1. Медицина : Специалност - Съдебна психиатрия**, към Факултет „Медицина“, Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ и Клиника по психиатрия към МБАЛ „Св. Марина“ - Варна.

Като единствен кандидат в конкурса участва **г. ас. Светлин Върбанов Върбанов, д.м.** преподавател към катедра „Психиатрия и медицинска психология“ и лекар- психиатър към Психиатрични клиники на МБАЛ „Св. Марина“ – Варна.

I. Биографични данни

Д-р Светлин Върбанов Върбанов завършва медицина през 2005 година в Медицински университет „Проф. Д-р П. Стоянов“ гр. Варна.

През 2012 г. започва специализация по Съдебна психиатрия, която приключва успешно през 2016 г. От 2017 до момента специализира „психиатрия“.

От 2013 г. е ординатор към Първа психиатрична клиника в УМБАЛ „Св. Марина“.

Придобива образователна и научна степен „Доктор по Медицина“ през 2018 година, в Медицински университет гр. Варна, с дисертационен труд на тема „Кроскултурален анализ на нагласата към самоубийство“.

От 2016 г. е асистент по съдебна психиатрия към Катедра по психиатрия и медицинска психология в Медицински университет, а от 2018 г. е главен асистент по съдебна психиатрия в същата катедра.

Член е на Българския лекарски съюз и Българската психиатрична асоциация.

II. Оценка на научно-изследователската и приложна дейност

A. Количествени данни

Общата публикационна активност на Д-р Върбанов, представена за рецензиране е: 32 научни публикации - 1 монография, 1 книга на базата на защитен дисертационен труд, 7 глави от учебници, 23 пълнотекстови публикации в сборници и периодични издания. От публикациите 16 са на български и 7 са на английски език.

В Справката за „минимални наукометрични изисквания“ са представени двадесет публикации, а други 12 са представени в допълнителна справка-с което надвишава „минималните наукометрични изисквания“ предвидени в закона.

Б. Хабилизационен труд

Хабилизационен труд - „Съдебно-психиатрична експертиза в семейното право“ е издаден през 2019 година. Монографията представлява собствено, задълбочено изследване на актуалните проблеми, свързани с родителството, в контекста на психиатрията и съдебната психиатрия. Също така представя и предизвикателствата пред съдебнопсихиатричната оценка при спорове между родители или деца в риск, подробно разглежда отражението на най-често срещаните психични разстройства върху родителството и влиянието, които тези разстройства имат върху семейството и децата. Друг проблем, разгледан от д-р Върбанов, е този, свързан с упражняване на родителските права. детайлно е разгледана темата за насилието над деца, както и феномена „детеубийство“. Специално внимание е обърнато на добилият популярност в съдебната практика, но все още дискуссионен в научните среди „синдром на родителско отчуждение“. Направеното проучване е със съществен принос от научно изследователски и практически характер. Монографията е с подчертано интердисциплинарен характер и представлява интерес за широк кръг от специалисти - както в областта на психиатрията и съдебната психиатрия, така и за психолози, съдии, адвокати, социални работници. В монографията са представени и две рецензии, изисквани от ПРАС при МУ-Варна.

В. Публикационна активност

1. Представените от д-р Върбанов **глави от учебници** са: 3 в „Психиатрия- учебник за медицински сестри и акушерки“ и 4 в учебника „Психиатрия - учебник за студенти и специализиращи лекари“, издателства на МУ-Варна.

Темите включват психосексуални разстройства, психични разстройства с начало в детската и юношеска възраст, разстройства на импулсия контролсуицидно поведение, агресия.

2. Представените **публикации** са в следните тематични области:

Първата тематична област - *“Самоубийство”*

Включва дисертационния труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, публикувана книга на базата на дисертационния труд и 10 публикации (7.1., 7.2., 7.3., 8.1., 8.2., 8.3., 8.6., 8.11., 8.12., 8.15). Разработен е инструмент за оценка на нагласата към самоубийство на английски и български език. Проучванията са в областта на нагласата към самоубийство в различни държави и социокултурални общности, анализирана е връзката на нагласата към самоубийство с депресивните и тревожни преживявания, с анамнезата за суицидна идеация и опити за самоубийство, както и с някои социо-демографски характеристики. Други проучвани аспекти от областта са самоубийствата чрез моторни превозни средства, оценка на суицидният риск, превенция на самоубийствата.

Приносите в тази област са свързани с:

- Аprobацията и валидизацията на нова методика за изследване на суицидната нагласа при българска и англоезична извадки;

- Установяване на взаимовръзка и влияние между суицидното поведение и нагласата към самоубийство, която може да се използва както за кроскултурални изследвания в областта, така и в програми за превенция на самоубийствата;
- Концептуализиране на модел за изследване на нагласата към самоубийство, позволяващ сравняването на различни групи и общности по отношение на суицидната нагласа;
- Проучване на спецификата на културалните особености на суицидната нагласа и установяване на сходства и различия между българска и чуждестранни извадки;
- Извеждане на неблагоприятни житейски събития и ситуации, които в най-голяма степен биха могли да провокират суицидно поведение;
- Установяване на взаимовръзка и влияние между тревожни и депресивни преживявания и нагласата към самоубийство;
- Изследване на автомобилните катастрофи като метод за самоубийство.

Втора тематична област - „Съдебна психиатрия“

Включва монгорафията, представена като хабилитационен труд и три други публикации (8.10., 8.13., 8.14). Съдебно-психиатричните аспекти на суицидното поведение са разгледани и анализирани в дисертацията за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.

Приносите в областта са:

- За първи път в България е направен подробен анализ на съдебнопсихиатричните аспекти на родителството и семейното право;
- Изведени са примери за добри и лоши практики и са направени предложения за оптимизиране на експертната работа;
- Направен е критичен анализ на теорията за „синдром на родителско отчуждение“ и използването и в българската съдебна и експертна практика;
- Изследвани са аспектите на защитното поведение в експертната практика.

Трета тематична област – „Депресия, тревожност, стрес“

Включва 3 публикации (8.5., 8.7., 8.8). Направено е проучване на нивата на стрес и връзката им с тревожни и депресивни симптоми в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, Варна. Обсъдени са резултатите от скринингово проучване на депресивните и тревожни разстройства в общата практика, разгледана е връзката между депресия и ендокринологична патология.

Четвърта тематична област – „Употреба на алкохол и ПАВ сред юноши“

В една публикация се разглежда ролята на личностовите и фамилни фактори при употреба на алкохол и ПАВ сред юноши, както и оценката на някои рискови и протективни фактори (8.4).

Петата тематична област – „Шизофрения“

Изследвани са, при шизофренната психоза, първи шизофренен епизод- алгоритъма на поведение и фармакологичното лечение (8.9.).

Шесто - Други тематични области:

- Оценка, в български условия, на психометрични характеристики на деца и юноши, чрез утвърдени и новосъздадени скали ползвани в подобни многонационални изследвания;
- Неврокогнитивните нарушения и психиатричната коморбидност при пациенти с ХИВ;
- Употреба на атипични антипсихотици в детска възраст.

Г. Научна активност

Д-р Върбанов има участие с доклади в ежегодната конференция на БПА, както и в 114-я и 115-я конгрес на Японската асоциация по психиатрия и неврология. Бил е участник и ръководител на мултинационални екипи за изследване на кроскултуралните аспекти на самоубийството.

Д. Научни награди

Носител е на престижната награда на Японската асоциация по психиатрия и неврология „JSPN Fellowship Award“ през 2017 г. за работата си в областта на суицидологията.

От представеното е видно, че кандидатът успешно съчетава научните си интереси от различни области. Добре работи в екип, включително международен такъв, както със специалисти от своята и сходни области, така и със специалисти от по-широкия кръг на медицинската наука. В публикациите са представени международни и транскултурални проучвания, което прави научната дейност на д-р Върбанов значима и сравнима в национален и международен аспект за което е получил и международно признание.

Наукометрични показатели

Представената научно-публицистична дейност покрива напълно „минималните наукометрични изисквания“ към кандидатите за заемане на академична длъжност „доцент“ в Област: 7. Здравеопазване и спорт; Професионално направление 7.1. Медицина. По отношение рубриките „Г“ и „Д“ на „минималните наукометрични изисквания“ изискванията са превишени.

Представените от д-р Върбанов пълнотекстови публикации 7 са на английски и 16 на български език имат общо 21 цитирания, от които 4 цитирания в научни издания-реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 17 цитирания в нереперирани списания с научно рецензиране.

III. Учебно-преподавателска дейност на кандидата

Д-р Светлин Върбанов има над 3 и половина години преподавателски стаж в МУ „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна, като към настоящия момент е главен асистент към катедрата по психиатрия и медицинска психология. Той преподава на студенти по медицина,

дентална медицина, фармация и специалисти по здравни грижи както по специалност психиатрия така и по Медицинска психология в българо и англезични програми. Ръководител е на СИП по Медицинска психология на английски език при студенти медици.

IV. Оценка на клинично-лечебната и експертната дейност

Д-р Върбанов е лекар с осем годишен психиатричен стаж към Първа психиатрична клиника в УМБАЛ „Св. Марина“. Той е консултант по съдебна психиатрия с богат опит. Изготвил е над 40 самостоятелно и комплексни съдебно-психиатрични експертизи по наказателни и граждански дела.

V. Заключение:

Съгласно представените от гл. ас. Д-р Светлин Върбанов Върбанов, д.м. материали по конкурса, считам, че кандидатът **отговаря** на условията за заемане на академична длъжност „доцент“ съгласно Закона за развитие на академичния състав на РБ и Правилника за неговото приложение. Значимостта на представените научни разработки, равнището на практическа и теоретична подготовка и отличната преподавателска дейност на кандидата са основание да дам **положителна оценка** за заемането на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. **Здравеопазване и спорт** 7.1. Медицина и Специалност **Съдебна медицина**.

гр. Варна

06.12.2019 г.

Изготвил становището:
Проф. д-р Риналдо Шишков, д.м.н